

**Xujun xi majóni xi San Pablo kitsikasenre xuta xi makjainre ngat'a
tse'e Jesucristo xi tjindu naxinanda Corinto**

2 CORINTIOS

1 ¹An, Pablo, tetsikasen_nuu xujunbi, xi jngu apóstore Jesucristo kuáan jotsa'en kuamejénre Na'enchana. An ko nts'ia Timoteo tenikasenri xujunbi jun xi makjainnu ngat'a tse'e Na'enchana xi tetsubo naxinanda Corinto ko ngatsi'u xuta tsjere Na'enchana xi tetsubasun nangi Acaya.

²Ngatjas'enu kjuanda ko kjuaxiu xi tsjana Na'enchana ko Na'enna Jesucristo.

³Ngatanichjire Na'enchana xi Naire ko Na'enre Na'enna Jesucristo, Na'enchana xi fa'animara 'ba xi tsjana kjuaje kakun. ⁴Kui tsjana kjuaje kakun ngajinre ngayéje kjua xi temitjaxtia, tuxi ko ña kuan kua'eni_ra kjuaje kakun xuta xi tume kjua tifa'axtiu. Kjuaje kakun xi Na'enchana tsjana, ndekui xi kua'e ngani_ra xuta xi yak'a. ⁵Ngat'a jotsa'en 'ñu tisakut'ana kjuanimare Cristo, 'ba = nde tsa'en 'ñu tisakuna kjuaje kakun ngat'are Cristo.

⁶Tsa temitjaxtii kjuanima, kio = tjindibanire nga tisakunu kjuaje kakun 'ba nga k'uangiu. 'Ba tsa tisakuni kjuaje kakun, kio = tjindibanire nga tisakunu kjuaje kakun xi kuasekonu nga xukjuakonu ndekui kjuanima xi temitjaxtii. ⁷Bi jó jáñ fai kakuin ngat'are mé = xi chuyee ngat'a tsojon. Ngat'a 'ya = ni jotsa'en tisakut'anu kjuanimani, 'ba = nde tsa'en sakut'anu kjuaje kakunni.

⁸Nts'ia, mejénni nga xio ngat'are kjuana'en xi tsitjaxtii nga'nde xi tijñajin nangi Asia. Ngat'a kjuana'enbiu jo = ni jngu ch'a xi je mején kitsukineni ka'nda bi nde kichukjuakonini. Ka'nda kjinikja'etsjen = nii nga bi nde kuetsubachunni. ⁹'Ba kuánni joni tsa kueyee tsakaiñu. Tunga 'ba kuán tuxi bi ngat'a tsajain xunni ri, tusa ngat'are Na'enchana xi tsikja'aya nganire mik'en. ¹⁰'Ba Kui ts'axjejinni. 'Ba k'uaxjejin nganini ngajin kjuabeya joni kibiu. 'Ba be = re takuin nga tojo k'uaxjejin ngisani. ¹¹'Ba jun ma misekonii nga xuko Na'enchana ngat'ani. Tsa nkjin mani xi inyafako Na'enchana ngat'ani, 'ba = nde nkjin mani xi sjare kjuanda Na'enchana ngat'are kjuanda xi sakuni.

¹²Kibi = xi kjuatsjani. Kjuafa'etsjenni tsuyakixini nga tsje 'ba nga kixi temekue yojoni ngajinre xuta ngasun'ndio 'ba ngisa nda ngisa ngajinnu, jotsa'en tibaku ndiyani Na'enchana. Ngat'a bi kjuafa'etsjenre xuta xi tibaku ndiyani, tusa kjuandare Na'enchana. ¹³Xujun xi nikaseen ni'indut'a = nii tu kui sa tsajmi xi manu 'bexkiyo 'ba mankjinnu. 'Ba kuyaña nga jngu nixtjin kuankjin yejenu, ¹⁴ninga nganda'e mankjinchinu nga nixtjin nga kjua'e ngani Na'enna Jesús sakunu kjuatsja ngat'ani jotsa'en 'ba nde sakuni kjuatsja ngat'anu ngayeje.

¹⁵Ngat'a be = re takuaan kibiu, kui kjua kuamejénnina nga tjun kjuikun_nuuu tsakaiñu, tuxi s'eninu jó ka'a kjuatsja. ¹⁶Kitsikja'etsjian nga tjun kjua'aq ngajinnu nga kjuiq nangi Macedonia 'ba kjua'a ngañaq nga kjuendiba ngañaq nangibiu. 'Ba 'batsa'en kuan kuisekonuuu nga kuenikasennga ndiyantu nga kjuiq nangi Judea. ¹⁷'Bamani, nga 'batsa'en 'enda, ¿a bi nda kitsikja'etsjian? ¿Asa 'benda = ñq mé = xi sa'aan jotsa'en xuta ngasun'ndio, nga ndekuini chubabiu xian "jun" 'ba ko "junjun"?

¹⁸Na'enchana xi be = nga chukori bi ndekuini chubabiu mixiin "jun" ko "junjun." ¹⁹Ngat'a ngajinnu an ko Silvano 'ba ko Timoteo kjinikja'axtiuyee enre Na'enchana ngat'are Jesucristo xi Ki'ndire, 'ba Kui xi bi ndekuini chubabiu tsu "jun" 'ba ko "junjun." Tusa "jun" xi tse'e Na'enchana. ²⁰Ngat'a ngayéje xi Na'enchana tsuyatitjun nga sa'en, kui xi "jun" ma ngajinre Cristo. Kui = kjuañu ngat'are Cristo "'ba ngatjama" mixunña 'ba 'batsa'en sakure kjuaje Na'enchana.

²¹Na'enchana xi tsa'en nga jun ko jin kixi kuinyajian ngajinre Cristo 'ba kui = xi kitsja xana. ²²'Ba je 'et'ana jngu chubq xi baku nga Kui tse'era 'ba kitsjana Isennixtjintsjere nga k'uejñajin inimana, tuxi xiaña nga sakuna mé = xi jaskan sjana.

²³Tunga Na'enchana kuetsuyakixi nga kjuakixi = xi xin_nuuu nga kjuanda tsojon nga kje fijían naxinanda Corinto jotsa'en kitsikja'etsjian tsakaiñu. ²⁴Bi tsa mejénni k'ueneri mé = xi tjinnere nga kuakjainnu, ngat'a je = kixi tenyo ngat'are xi makjainnu. Tusa temisekua xingia nga tu jngu xa xi teña'an, 'ba 'batsa'en s'en kjuatsja.

2 ¹Kui kjua kixinñq nga bi nde kjuikunni_nuuu, tuxi bi s'e nganinu kjuaba. ²Ngat'a tsa siba_nuuu, ¿yá = xi sitsja nganinaq? ¿A bi tu jún sa, xi kitsjanu kjuaba?

³Kui kjua kitsi'indu_nuuu kja'e xujun tsakaiñu, tuxi bi sakunina kjuaba ngat'anu nga kjuechukun_nuuu. Ngat'a jun = xi tjinnere nga kua'enuu kjuatsja. 'Ba be = re takuaan nga ngatsi'u tu jngu sitsjo kjuatsjanaq. ⁴Nga tsil'indu_nuuu xujunbiu tse kjuana'en ja'axtiq 'ba 'ñu ba kis'enaq ngayeje ka'nda kiski'nda = ñq. 'Ba bi kitsi'indu_nuuu tuxi kuabaninu, tusa tuxi xiañu nga 'ñu tsimején_nuuu.

⁵'Ba xi kitsjana kjuaba, bi tu an tajngu xi 'ba kitsikona, tusa kitsik'akot'achinu ngatsi'u. Kionga texian kibi, bi 'ñu kun nu'yare enna.
⁶Mejen ngatsi'u je 'enere kjuana'en xuta xi 'ba kitsa'en, 'ba je kuanire. ⁷'Ba nganda'e tusa tichat'a_ru 'ba ta'e_ru kjuaje kakun, tuxi bi kjuabo sikjenire kakun.

⁸Kui kjua temi'ani_nuu nga taku ngani_ru xutabiu kjuanimejénnu.
⁹Ngat'a kui kjua kitsi'induni_nuu ngayeje, tuxi skueñä jó kji'i inimanu, tsa tijngu kakún nga sik'etjusun ngayéje xi xin_nuu. ¹⁰Xi sichat'a_ru, 'ba = nde tsichat'a_ra an. Ngat'a xi sichat'aa, tsa tjin mé = xi kitsichat'aa, 'ba = kitsa'aan nga tu kjuanda tsojon ngixkun Cristo, ¹¹tuxi bi sa'ennina chanayiu. Ngat'a 'yaña kjuamañare.

¹²Kionga 'echaa naxinanda Troas nga kitsikja'axtiuyaä en ndare ngat'are Cristo, Na'enna kitsja'ndenä nga kitsa'exaa ngat'are kui ña tijña nangibiu.

¹³Tunga bi xiu kis'e kjuafa'etsjenna, ngat'a bi kiskajian nts'ia Tito. Kui kjua kitsikixant'añä xuta xi tjin kio 'ba kijiä nangi Macedonia.

¹⁴'Ba Na'enchana ngataba'ere kjuanda xi tsa'en nga ngantsjai ñe'een ngat'are Cristo Jesús 'ba ti'bejñatsejen enre ngat'ani. 'Ba kui enbiu jo = ni tsajmi xi nda jen xi tifa'ajnda nituña nga'ndeñu. ¹⁵Ngat'a jin jo = ni tsajmi xi nda jen xi Cristo tsingantsjare Na'enchana, xi tifa'ajnda ngajinre xi inya'bangi 'ba ngajinre xi inyachaja. ¹⁶Ngat'are xi inya'bangi nda = inyafa'ajndare 'ba inyatsik'enre. Tunga ngat'are xi inya'bangi nda = inyafa'ajndare 'ba inyatsik'endukunre. ¿'Ba 'yá = xi mare xa joni kibi?

¹⁷Ngu bi tebateñee enre Na'enchana tuxi sakenini tsajmi jo inyatsa'en nkjin xuta. Tusa ko ngayéje inimani nukjuai ngixkun Na'enchana en xi tsjani, ngat'a tu jngu = mai ko Cristo.

3 ¹¿A te'betuts'in_ri nga nda tenukjua nganii ngat'ani? ¿Asa machjenni joni xuta xi yak'a jngu xujun xi nda kuinchja ngat'ani, tuxi xjubetjo = nini jun? ¿'Ba asa machjen = ni tsa jun sindo jngu xujun, tuxi skjebetjonii xuta xi yak'a? ²Ngu jun suba = ñu xujunbiu xi nda nchja ngat'ani, xi joni tsa kua'indut'a inimani xi ngatsi'i xuta be = 'ba 'bexkiya. ³Yatsejen = re nga jun = ñu jo = ni xujun xi kitsi'indu Cristo, xi kitsikasenkoni, xi bi kjini'indukoni tsajmi xi 'bi. Tusa ko Isennixtjintsjere Na'enchana xi tijñakun kjini'indukoni. 'Ba bi ndiojo kua'indut'a ion, tusa ngajin inimare xuta.

⁴Be = re takuin kibi ngat'a chun_ri Na'enchana ngat'are Cristo. ⁵Ngu tsajain nga'ñuni xi tu tsajain suba, tsa kuixiin nga tsajain mé = xi mani ñe'een. Tusa Na'enchana tsjani nga'ñu nga 'ba ñe'een. ⁶Ngu kui xi kitsik'endundeni, tuxi kuan si'axat'ani_ri kjua xatse xi 'endako xuta. 'Ba kjua xatsebiu, bi kjuatexuma xi tu kua'indut'a sa, tusa xi titsa'en

Isennixtjintsjere Na'enchana. Ngat'a kjuabeya fikona xi kua'indut'a, tunga Isennixtjintsjere Na'enchana tsjana kjuabenichun.

⁷'Ba kjuatexuma xi kua'indut'a ndiojo ja'e ko 'ñu tse kjuaje. 'Ba xuta xi tse'e Israel ka'nda bi kuán kiskutsejen'a Moisés tu ngat'are kjuajere isen xi 'ñu xi kui tjinre, ninga tsa bi tsé kuanre nga 'ñu chu'a. Tunga tsa xa xi kis'ere kjuatexuma kiskaninejere xuta nga ya'a kjuabeya, tsa kui 'ñu kis'ere kjuaje, ⁸ča bi ngisa 'ñu tjinre kjuaje xa xi tse'e Isennixtjintsjio nga tsjana kjuabenichun? ⁹Tsa kis'ere kjuaje xa xi yanejere xuta, ča bi ngisa 'ñu tjinre kjuaje xa xi tsikixi xuta ngixkun Na'enchana? ¹⁰Ngat'a kjuaje xi kis'e ngatitjunre bi nde chjinire tsa singusunkuaq kjuaje xi ngisa je ngisa xi tjin nganda'e. ¹¹Ngu tsa xi fet'a kis'ere kjuaje, ča bi ngisa tjinre kjuaje xi bi fet'a?

¹²Ngat'a tjin = ni jngu kjuachuya joni kibi, kui = kjua manikakuin nga 'batsa'en nukjuai. ¹³Bi 'ba ñe'een jo kitsa'en Moisés xi najñu 'e'moni nkjain, tuxi bi skueni xuta xi tse'e Israel nga je tichaja kjuajebiu. ¹⁴Tunga kis'echja kjuafa'etsjenre xuta xi tse'e Israel. 'Ba ka'nda nganda'e, nga 'bexkiya ngat'are kjua xi 'endako Na'enchana, tojo tjin najñu xi be'mo kjuafa'etsjenre. Ngat'a tu kionga makjainre ngat'a tse'e Cristo nga tukja'axin najñubiu. ¹⁵'Ba ka'nda nixtjin nganda'e, nga 'bexkiya xi kitsi'indu Moisés, kji'mo jngu najñu inimare 'ba 'batsa'en bi mankjinre.

¹⁶Tunga kionga xuta makjainre ngat'a tse'e Na'enna Jesús, tukja'axin = najñubiu. ¹⁷Ngat'a Na'enna Isennixtjintsjio = . 'Ba ña tijña Isennixtjintsjio, mandai xuta. ¹⁸'Bamani, ngatsi'a bi nde tji'moni nkjain. Tematsejenya = ña joni chutsin kjuajere Na'enna Jesús. 'Ba nyujun nyujun tema jo kji'i, ngat'a ngisa tisaku ngisana kjuaje xi ndibanire Na'enna xi Isennixtjintsjio.

4 ¹Kui kjua bi nikjeni_rí takuin. Ngat'a ja'anima_rí Na'enchana nga kitsjaní xabi. ²Je kik'ejnat'axiín mé = xi ma ña 'mo, xi tsjare kjuasuba xuta. Bi kjuamaña nichjeen 'ba bi tenik'antjaiyee enre Na'enchana. Tusa mixiín ña tsejen xi kjuakixi ngixkun Na'enchana 'ba 'batsa'en ngatsi'i xuta xi tsje tjindu kjuafa'etsjenre be = jó kuin. ³Tsa tijña'mo ngisa en ndare Na'enchana xi tenikja'axtiuyee, tu ngat'are xuta xi xaja = tijña'mo. ⁴Ngat'a na'en xi batexuma ngasun'ndio kitsijñu kjuafa'etsjenre xuta xi bi makjainre, tuxi bi skueni ndi'u xi ndibani en ndare Na'enchana. Kui kjua bi mankjinnire en nda xi nikja'axtiuyee ngat'are kjuajere Cristo xi ngusun kji'i jo kji'i Na'enchana.

⁵Bi ngat'ani tenikja'axtiuyee, tusa ngat'are Jesucristo xi Na'enna mani. Tu kui sa xi mixiín ngat'ani nga chu'ndanu kuáin jin nga tu kjuanda tse'e Jesús. ⁶Ngat'a Na'enchana xi 'exa nga kua'na ndi'u ña jñu 'ba ndekuini ndi'ibiu kitsitsejin inimani, tuxi 'batsa'en xianire kjuajere Na'enchana xi matsejenjin nkjain Jesucristo.

⁷Kitsa'eni kjuanyina kibi. Tunga jin jo = ni tiji nangi ña tijñaya kjuanyino, tuxi s'ejñatsejenni nga Na'enchana tse'e kjuañu jebiu 'ba bi tsajain. ⁸'Nu nkjin mani kjua xi temitjaxtii, tunga tisaku ndiya = ni. Kjimafoni, tunga bi tifere takuin. ⁹Tjin xi tjenngikeni, tunga bi titsikumaní Na'enchana. Tjin xi tsikixutojoni, tunga bisetjen nganii.

¹⁰Tisakut'ani kjuabeyare Jesús ngat'a nituña nga mangiin, xuta mejénre sik'enni ngat'a ña'axat'a _ri Kui. 'Ba kjimani tuxi 'ba nde tsa'en s'ejñatsejenni ngajin yojoni nga Jesús tijñakun. ¹¹Ngu, jin xi tetsubachiin, ngantsjai tjenngini kjuabeyo tu ngat'are Jesús, tuxi 'batsa'en s'ejñatsejenni nga tijñakun Jesús ngajin yojoni xi tjinnere nga kueya. ¹²'Ba 'batsa'en tisakut'ani kjuabeyare Jesús nga nikja'axtiuyee en ndare. Tunga ngat'a 'ba teñe'een, jun tisakunu kjuabenichun xi bi fet'a.

¹³'Ba 'bitsa'en kua'indut'a enre Na'enchana: "Kuakjainna ngat'a tse'e Na'enchana, kui kjua kinchjaña." 'Ba jin ndekuini kjuamakjain tjinni, kui kjua 'ba nde nukjuanii. ¹⁴Ngat'a 'ya = ni nga Na'enchana xi kitsikja'aya nganire Na'enna Jesús ngajinre mik'en, 'ba nde tsa'en sikja'ayani 'ba sikinyana ngixkun jun ko jin. ¹⁵Tu kjuanda tsojon nga tjima ngayéje kibi. 'Ba tjima tuxi ngisa nkjin kuan ngisani xuta xi sakure kjuandare Na'enchana. 'Ba 'batsa'en ngisa nkjin kuan ngisa xuta xi sjare kjuanda Na'enchana ngayeje, tuxi ngisa s'enire kjuaje Kui.

¹⁶Bi 'batjin kjua nikjeni _ri takuin. Ngu ninga tsa nga'ñure yojoni tife, tunga nyujun nyujun tisaku nga'ñure inimani. ¹⁷Ngu, kjuanima xi tebitjaxtii nganda'e, tu chuba sani 'ba tu ngutjun = fa'a. Tunga tsa'en nga s'eni kjuaje xi 'ñu tse 'ba xi bi fet'a 'ba xi bi ma ningusunko xi temata'een. ¹⁸Kui kjua bi chutsejen'ani xi matsejensunnk'a, tusa chutsejen'antsjai xi bi 'yare. Ngat'a xi matsejensunnk'a, tu ngutjun = fa'a, tunga xi bi 'yare bi fet'a.

5 ¹Ngat'a yojona jo = ni jngu ni'ya xi tu chuba nixtjin chukjuare xi tetsuya nga'e ngasun'ndio. 'Ba nga kjuekjua ni'yabi, 'yaña nga ngank'aa tjinna jngu ni'ya xi sjana Na'enchana, xi bi xuta kitsinda 'ba xi bi fekjua. ²Kui = kjua fa'atsenina nga tetsuba nga'e. Mejénna nga ta'a xuntsja ni'ya xi tjinna ngank'aa xi joni tsa najñu xatse xaja. ³'Ba meni nga xaja najñubi, bi tetsjustia nga xiana.

⁴Ngat'a fa'atse = na nga kich'anijian kjuana'en, nga tetsubaya ngisa ni'ya kibi xi yojona. Tunga bi mejénna kueya 'ba s'estia. Tusa mejénna nga xaja najñu xatse, tuxi xi tijñakun k'uejñani ngojore xi 'me. ⁵'Ba Na'enchana suba 'endana ngat'are kibi 'ba kitsjana Isennixtjintsjere, tuxi xiakixiña nga sakuna mé = xi jaskan sjana.

⁶Kui kjua ngantsjai tijnguni takuan 'ba 'yaña ngayejerañu tetsabajin ngisa yojo, tetsubat'axin_ra Na'enna Jesús. ⁷Ngu mangikua yojona tu

ngat'are mé = xi makjainna, bi ngat'are xi matsejenna. ⁸'Ba tjijngu takuan tsu'ba, 'ba mején = na nga tusa k'uejñat'axian yojo xi kich'a nganda'e 'ba kuetsbakua Na'enna Jesús.

⁹'Bamani, janda mejénnna sik'etjusan xi matsjare Na'enna Jesús, ninga tetsubajin ngisa tsa yojobi asa k'uejñat'axian. ¹⁰Ngat'a ngatsi'a tjinnere kjuecha ngixkun Cristo nga sa'enna kjua, tuxi sakunina mé = xi 'bakona nga jngua jngua, mé = xi kjiña'an nga tsiketsabajian yojona nga'e ngasun'ndio, tsa nda asa bi nda kjiña'an.

¹¹'Bamani, ngat'a 'ya = ni nga tjinnere nga xiakun Na'enchana, kui = kjua te'miyantsjaini ri xuta mé = xi kjuakixi. Na'enchana be = jó kuin, 'ba mejénna nga 'ba nde xio jó kuin ngayeje. ¹²Bi mejénni nga nda tenukjua nganiiŋ ngat'aniŋ, tuxi jun xjubetjoniiŋ. Tusa teba'e'ndeŋ nga nda kjui'naxjo yojonu ngat'aniŋ, tuxi kuan singojoni ru xuta xi matsjare nga nchja ngat'are xi matsejen 'ba bi ngat'are xi tjin ngajin inimare. ¹³Ngat'a tsa 'yare joni tsa skaniŋ, kui = nga tuxi kua'eni ri kjuaje Na'enchana. 'Ba tsa ndaiŋ, tu kjuanda tsojon.

¹⁴Ngat'a kjuanimejenre Cristo = tijñajinni 'ba tibatexumani. 'Ba be = re takuin nga jngu ma sani xi k'en tu kjuanda tse'e ngatsi'i xuta 'ba kui = kjua je jesunni ngatsi'i. ¹⁵'Ba k'en nga tu kjuanda tse'e ngatsi'i xuta, tuxi xi tjindukunniiŋ bi nde k'uendukunni nga sitsjare yojore. Tusa k'uendukun tuxi sitsjanire Cristo xi k'en 'ba ja'aya nganire ngajinre mik'en nga tu kjuanda tse'e xuta.

¹⁶'Bamani, nganda'e bi nde 'batsa'en nikja'etsjenniiŋ ngat'are xuta jotsa'en be xuta ngasun'ndio. Ninga nganda'eñ 'batsa'en kjinikja'etsjeen ngat'are Cristo jotsa'en be xuta ngasun'ndio, tunga nganda'e bi nde 'batsa'en nikja'etsjenniiŋ. ¹⁷Kui kjuañu xi tu jngu mako Cristo, kui = xi xuta xatse nganda'e. Tsajmi chingo je = ja'a. 'Ba nganda'e, je = kuaxatseya yeje ngani. ¹⁸'Ba ngayéjebi ngat'are Na'enchana ndibanire. Ngat'are Cristo nda jako nganina nga kitsjana kjuaxiu. 'Ba kitsja xaniŋ nga k'uinya ri xuta ngat'are kjuaxiu. ¹⁹Kui xi tsunire nga Na'enchana nda jako ngani xuta xi tjin ngasun'ndio. Kitsjare kjuaxiu tu ngat'are Cristo nga bi kuenda kitsa'en je xi tjinre xuta. 'Ba kitsja xaniŋ nga sikja'axtiuyeeŋ ion xi tse'e kjuaxiu.

²⁰Ngu jin = xi kitsikasenniŋ nga sikja'axtiuyeeŋ enbi ngat'are Cristo. Joni tsa Na'enna suba xi timi'anu nga nukjuai jin. Ngat'are Cristo te'bets'ariŋ nga chjubio kjuaxiu xi titsjanu Na'enchana. ²¹Cristo bi kis'ere je. Tunga tu ngat'a tsajan Na'enchana kitsika'anijin yeje je xi tjinre xuta, tuxi 'batsa'en ngat'are Cristo xuta kixi kuanña ngixkun Na'enchana.

6 ¹Kui kjua te'bets'aniri jin xi teña'axat'a ri Na'enchana nga bi tu nikja'atiyo kjuandare Na'enchana. ²Ngat'a 'bi = tsa'en kua'indut'a enre Na'enchana:

2 CORINTIOS 6

'Ba nganda'e = kui nixtjin nga tibatesinre xuta Na'enchana. Je = tesubajian nixtjin nga titsik'angi.

³Tumé teñe'een xi kuanre k'uejñare kjuana'en xuta, tuxi bi ch'otsa'en kjuinukjuani ngat'are xa xi teñe'een. ⁴Tusa ngayéje xi teñe'een bakutsejen nga Na'enchana teña'axat'a_ri. Ko kjuatsejnda tichukjuakoni nkjin kuya kjuana'en ko kjuanima xi temitjaxtii 'ba ko kjuandusin xi tisakuni. ⁵Tis'eni 'ba nduya tis'etení 'ba xutankjin fosi'akoni xi mastikení. 'Ñu ña'axai 'ba chukjuakoni nijña 'ba mitjaxtii kjindia ngayeje.

⁶'Ba tsje mangikue yojoni, 'ba 'ya = ni xi kjuakixi, 'ba tjinni kjuatsejnda, 'ba nda = nikue xuta. Tijñajinni Isennixtjintsjere Na'enchana 'ba ko kjuanimejen xi kjuakixi. ⁷'Ba suba en xi tjinre kjuakixi = mixiin, 'ba kjua'ñure Na'enchana tijñajinni. Kich'ee kjuakixire Na'enchana joni espada ko escudo. 'Ba ko kui ma 'bechja ri 'ba mixkjankue tumeñu.

⁸Kixi = mekué yojoni ninga tsa 'yakunni asa ch'o 'mini, ninga tsa nda nukjua ngat'ani asa ch'otsa'en nukjua ngat'ani. Suba kjuakixi = xi mixiin, ninga tsa xuta ndesu 'mini. ⁹Nda 'yaxkunni, tunga joni xuta xi bi 'yaxkunre nikoni. Jo = ni xuta xi je tji'me nikoni, tunga tetsubakun ngisai. Tse kjuanima tjnikja'ani, tunga bi tebeyee. ¹⁰Jo = ni xuta xi ba tjinre tetsubai, tunga tjinntsjaini kjuatsja. Jo = ni xuta nimá tetsubai, tunga nkjin = teninyinai nga ko xi kjuakixi. Jo = ni xuta xi tumé tjinre tetsubai, tunga tsajain yeje xi tjin.

¹¹Jun xuta xi tjindu naxinanda Corinto, nga ko fani kjuakixi kichukori. Techjux'atetee^q inimanⁱ ngat'anu. ¹²Bi jin xi te'bechjee^q inimanⁱ, tusa jun xi te'bechjanii^q inimanu. ¹³Kui kjua tefako_nuu joni tsa jun xi ki'ndi nistina^q kuon. 'Ba ti'on jo teñe'een jin. Chjux'atetio inimanu nga chjubetjonii.

¹⁴Bi njnguko yojonu ko xuta xi bi makjainre. Ngat'a, ¿a tu jngu = mako xinkjin kjuatsje ko kjuach'o? ¿A ma 'batjijinre xinkjin ña tsejen ko ña jñu?
¹⁵¿A ma nda ba'a Cristo ko chanayiu? ¿Jótsa'en tujngu kuan xi makjainre ngat'a tse'e Na'enchana ko xi bi makjainre ngat'a tse'e kui?

¹⁶¿A kuan ningure Na'enchana nda kua'a ko na'en xi ntsja xuta kuandani? Ngat'a ña=ñá ningure Na'enchana xi tijñakun, jo nga kitsu Na'enchana:

Kuatejñajin ra 'ba k'ujamejin ra xutabju.

An kuan Na'enre 'ba kuij kuan naxinandana.

¹⁷Kui kjuañu 'ba nde kitsu ngisani Na'enchanan:

T'etijuijin ru xuta xi yak'a 'ba tangint'axiun.

Bi niko xi indi ngixkuaan.

'ba 'batsa'en an skiebetjo nuli.

¹⁸An kuaaq Na'ennu,
'ba jun kuon ki'ndi nistina.
'Ba tsu Na'enchana xi tjinre ngayéje kjua'ñu.

7 ¹Bamani nts'ia xi tsimijían, tsajan mé = xi kitsuyatitjun Na'enchana
nga sjare xuta xi tse'e. Kui kjuañu sitsjeña yojona ngixkun Na'enchana
nga k'uejñat'axian ngayéje xi ma tsijndi yojona ko inimana. 'Ba nyujun
nyujun ngisa nda sitsje ngisa yojona ngat'a 'yakun = ña Na'enchana.

²Chjux'atetenii inimanu. Ni'yá ch'o kjinikue, 'ba ni'yá kjini'on_ri, 'ba ni'yá
kik'ejñu_ri. ³Bi tsa tebaneje_nuu nga 'ba texin_nuu. Ngat'a jo je kixin_nuu,
ngajin inimani = tetsubajiun jun, tuxi tu jngu x'aña xingia, ninga ñatjen
kuetsubachan ninga kueyakua xingia. ⁴Ne makakuan ngat'are mé = xi
fako_nuu, 'ba 'ñu matsjare inimana ngat'anu. Ngajinre ngayéje kjuanima xi
temitjaxtii, 'ñu tisakunaq kjuaje kakun 'ba titse kjuatsja ngajin inimana.

⁵Ngu ka'nda nga ja'eq nangi Macedonia, niñajanni nikja'ayee. Tusa
tisakuniq kjuana'en tuña nga'ndeñu. Kjanko xinkjin xuta xi tjindundaini, 'ba
tjin tsajmi xi tjiminyakunni. ⁶Tunga Na'enchana xi tsjare kjuaje kakun xuta
xi fere kakun, kui kitsjaniq kjuaje kakun nga ja'ekunni Tito. ⁷'Ba bi tsa tu
kionga kji'yeeq Tito kisakuniq kjuaje kakun, tusa ko nga ye'eni uijmi jótsa'en
kisakure kjuaje kakun ngat'anu. Ye'eni uijmi nga 'ñu mejénnú xia
nganinuu 'ba nga ba titsubanu ngat'are mé xi kuán 'ba nga mafonu
ngat'ana. Kui = kibiu xi kitsa'en nga ngisa kis'enaq kjuatsja.

⁸Ninga kuabalu nga kik'exkiyo xujun xi kitsikasen_nuu, bi nde mafonina
nganda'e. Kjuakixi kuafona nga titjunre tsakaiñu, ngat'a 'be = ña nga
sibangutjunchinu xujunbiu. ⁹Tunga nganda'e matsja = na tunga bi tsa kui
kjua nga kuabalu, kui = ngat'are nga kjuabalu kitsa'en nga kjinik'antjaiyo
kjuafa'etsjennu 'ba ja'e ngañu ngixkun Na'enchana. Kuabalu jotsa'en
mejénre Na'enchana. 'Ba 'batsa'en tumé kjinichojo ngat'ani. ¹⁰Ngat'a
kjuaba xi bitjaxtia jotsa'en nga mejénre Na'enchana, kui xi tsa'en nga
nik'antjaiya kjuafa'etsjenna 'ba fa'e ngaña ngixkun kui. 'Ba 'ba = tsa'en
'bangiña 'ba bi ma mafona ngat'are kui kuya kjuaba. Tunga kjuaba xi
bitjaxtia xi ndibanire ngasun'ndio, kui xi fikona kjuabeya.

¹¹Nga tsitjaxtiu kjuaba jotsa'en nga mejénre Na'enchana, je = te'yo
nganda'e jótsa'en echukonu. Nda = kikatesin_ru kjuo 'ba kuafonu nga
kjinukjuantjo yojonu. Kitsa'en nga kuastinu 'ba nga kjuikun. 'Ba nde
kuamejénnu nga xia nganinuu 'ba nga sikjo'o kjuanima xi tjinre je.
Ngayéje xi kjiño'on yakutsejen nga bi tjinnu je ngat'are xi kuán. ¹²'Ba
'batsa'en ninga kitsikasen_nuu xujunbiu, bi 'ba kitsa'aan tu ngat'are xi ch'o
kitsa'en 'ba ninga bi ngat'are xi ch'o kjiniko, tusa 'ba kitsa'aan tuxi xianire
ngixkun Na'enchana nga mafonu ngat'ani. ¹³'Ba kui = bi xi kitsjaniq kjuaje
kakun.

'Ba bi tu kui kjuaje kakunbi xi kisakuni. Tusa ngisa tsja kuánni nga kji'yeé jó kji'i tsja tjinre Tito. Ngat'a ngatsi'u kika'e_ru kjuaje kakun. ¹⁴Je nda'e 'ba kixinni_ra Tito nga tsja kis'ena ngat'anu, 'ba bi te'betju ndesaa. Tusa jotsa'en tjinre kjuakixi ngayéje xi kixian ngajinnu, 'ba = nde tsa'en kjuakixi mé = xi kik'in_ri Tito nga tsja kis'eni ngat'anu. ¹⁵'Ba Tito ngisa 'ñu tsimejénnu nganda'e, ngat'a fa'etsjen = re jótsa'en ngatsi'u kjinu'ya_ru 'ba jótsa'en nda kichjubetjo 'ba kji'yakun. ¹⁶'Ba tsja s'ena, ngat'a 'be = ña nga nda ma kun_nuu.

8 ¹'Ba nganda'e nts'ia, mejénni nga xio ngat'are kjuanda xi Na'enchana titsjare xuta xi makjainre ngat'are kui xi tjindu nangi Macedonia. ²Ninga 'ñu kjuana'en xi inyakajin, tunga tsja titsubare. 'Ba ninga 'ñu nima, tunga ko ngayéje inimare tsja ton joni tsa nyina. ³'Ba an tetsikixiyaq nga kakun ndibaniре nga tsja jó tjin ma xi tsa'en, 'ba ka'nda ts'axtiu tsja jó tjin ma xi tsa'en. ⁴'Ba 'ñu 'ets'ani kjuandabi nga kua'e'nde_ri nga ñatjen ko xi yak'a kuaseko xuta xi makjainre ngat'a tse'e Na'enchana xi tjindu Jerusalén. ⁵'Ba bi tu kui xi jin kjinikja'etsjeeŋ nga sa'en kitsa'en. Tusa titjun kitsingantsjare yojore Na'enchana 'ba jaskan kitsingantsja nganini jin nga tsa'en mé = xi mejénre Na'enchana.

⁶Kui kjua kichja'ani_ri Tito nga sikjet'a xa xi nda xi 'etuts'inre ngajinnu, nga k'ueku chje xi tebo'o. ⁷Ngu 'ñu nda ño'on ngayéje xi ño'on. Nda = makjainnu, 'ba nda = manu nukjua, 'ba nda = mankjinnu ngat'are xi tjin, 'ba tu tenindantjsaiñu nga ño'on mé = xi mejénre Na'enchana, 'ba 'ñu nimejénnii jin. Kui kjua jotsa'en nda ña'anntsjo mé = xi ño'on, 'batsa'en nganda'e ngisa nda si'an ngañu kjuandabi.

⁸Bi tsa te'bene_nuu nga 'ba texin_nuu, ninga xuta xi yak'a titsubanda. 'Ba 'batsa'en ma chut'ayako tsa kjuakixi kjuanimejen xi tjinnu. ⁹Ngat'a je 'yo kjuandare Na'enna Jesucristo. Ninga nyina, tunga ts'axjenima yojore nga tu kjuanda tsojon, tuxi ngat'are kjuanimare kisakunu kjuanyina.

¹⁰Tsikja'etsjian nga kjendiyau sikjet'o mé = xi kik'etuts'in_ru nguyanu, ngat'a jun = xi titjun kuamejénnu kiko'o 'ba jun = xi tjun kjiño'on. ¹¹Kui kjua tikjet'añu nganda'e mé = xi kik'etuts'in_ru. Jotsa'en nga ko ngayéje inimanu kuamejénnu nga 'ba si'on, 'batsa'en janda ko ngayéje inimanu tikjet'o nganda'e nga kuo'o jotjin kuan xi si'on. ¹²Ngat'a tsa ngayéje inimana ndibaniре nga ba'a, Na'enchana kjebe = jotjin ma xi ña'an, bi jotjin mé = xi tsajainna.

¹³Bi tsa texian tuxi xiañu kjuanimma 'ba kja'e xuta nda k'uendu, tusa tuxi 'ba nde s'enire xuta xi yak'a jotsa'en jun tjinnu. ¹⁴Nganda'e tjinnu jun mé = xi chajare xutabiu, 'ba jngu nixtjin kui s'ere mé = xi chajanu. 'Ba 'batsa'en kuisekokaño xingiu, tuxi 'ba nde s'enire kui ko jun mé = xi machjen.

¹⁵Jotsa'en kua'indut'a enre Na'enchana: "Bi ts'angire xi tse 'eku, 'ba bi chat'a kuánre xi chuba 'eku."

¹⁶Tsja_ra kjuanda Na'enchana, ngat'a 'ba nde 'ejñajin inimare Tito nga 'ba nde kuafore ngat'anu joni an. ¹⁷Ngu kitsikjain nga sik'etjusun mé = xi an tsi'a_ra 'ba inimare = jendibanire nga tifikunnu, ngat'a 'ba = nde mafore kui ngat'anu. ¹⁸'Ba nde tenikasenkué Tito nts'ia xi nda nukjua ngat'are ngatsi'i xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna, ngat'a nda = tsikja'axtiuya en ndare Na'enchana. ¹⁹'Ba bi tsa tu nda tjinukjua ngat'a tse'e, tusa 'ba nde 'exare xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna nga kui kuekoni nga kuekué ton chje. Teñ'een kjuandabi, tuxi sichjini_ri Na'enchana 'ba tuxi s'ejñatsejenni nga mejénni kuisekue xuta.

²⁰Bi mejénni tsa tjin xi ch'otsa'en kuinchja ngat'are jótsa'en tenikuendai ton chje xi tse xi techja'asiin. ²¹Kui kjua 'beneni_ri yojoni nga kixi temangikué yojoni ngixkun Na'enchana 'ba ngixkun xuta.

²²'Ba nde tenikasenkué nchjabi kja'e nts'ia xi nkjin ndiya yakutsejenni nga mejénre kuaseko xuta. 'Ba nganda'e ngisa 'ñu mejénre 'ba sa'en, ngat'a 'ñu nda kunnu. ²³'Ba ngat'are Tito, ndekui xa xi titsa'enni joni an nga tetsa'exat'a_nuu. 'Ba ngat'are nts'ia xi yak'a, kjinikasen ngat'are xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna, 'ba nde sakure kjuaje Cristo ngat'are kui. ²⁴'Bamani, nda chjubetjo nchjabiu, tuxi skueni ngatsi'i xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna jó tjin kjuanimejénnu 'ba ánñu tsja tjinnini ngat'anu.

9 ¹Bi machjen tsa si'indu_nuu ngat'are kjuatjo xi tjimaku nga tu kjuanda tse'e xi makjainre ngat'a tse'e Na'enchana xi tjindu Jerusalén. ²Ngat'a 'be = ña nga ngayéje inimanu mejénnu miseko 'ba tsja tjinna nga nda kinchjaa ngat'anu ngajinre xuta xi tse'e Macedonia. Kixin_ra nga ka'nda nu xi ja'a tetsubandañu nga sikasen_ru ton chje jun xi tetsubo nangi Acaya. 'Ba nga kjint'e nga tsja tjinnu nga 'ba teñ'o'on, 'ba nde nkjin mani xi 'ba nde titsuba kakun nga kuaseko ngayeje.

³Tunga tetsikasekun_nuu nts'ia kibi, tuxi bi ch'otsa'en kuatejñaña nga 'batsa'en nda nchja ngat'anu, tusa tetsubando jo kixin_ra xutabiu. ⁴Ngat'a 'ba kuan tsa kuekue yak'a xuta xi tse'e Macedonia 'ba tsa skue nga bi tetsubando, kuasuba = ni ngat'anu ngat'are nga 'batsa'en nda chun_ri jun 'ba 'ba nde kuasubanu ngayeje. ⁵Kui kjua 'batsa'en kitsikja'etsjenña nga machjen nga 'etsa_ra nts'ia, tuxi tjun kuekunninu 'ba k'uendatitjun ton chje xi tsikixun nga kuo'o. 'Ba 'batsa'en je tijñandani 'ba xianire nga ngayéje inimanu tebo'o 'ba bi joni tsa tjis'enenu.

⁶Tikja'etsjion ngat'are en xi tsu: Xi chuba 'bentje, 'ba = nde chuba machare; 'ba xi tse 'bentje, 'ba = nde tse machare. ⁷Nga nga jngu jngu ngatatsja jotsa'en je kitsu inimare. Bi ko kjuaba ngatatsja, 'ba bi joni tsa tjis'enere ngat'a Na'enchana tsimején = xi ko kjuatsja tsja. ⁸'Ba Na'enchana tjinre kjua'ñu nga tse sjanu ngayéje kuya kjuanda, tuxi s'entsjaininu xi machjennu 'ba tumé xajamu. 'Ba ka'nda s'enu ts'axtiu xi machjennu, 'ba

'batsa'en kuan kuisseko ngayéje kuya xa xi nda. ⁹Jotsa'en kua'indut'a enre Na'enchana:

Kitsika'bisun nga kitsjare xuta nima
xi machjenre.

'Ba kjuanda xi kitsa'en niñajanni chiyajin.

¹⁰Ngu Na'enchana xi tsja xujma xi s'entje 'ba tsja xi chine, 'ba kui xi 'ba nde sjanu 'ba ngisa sjá ngisanu tume xi machjennu. 'Ba kjuanda xi ño'on jo = ni xujma xi 'bentjio, 'ba Na'enchana sa'en nga kuatse kjuanda xi ño'on, tuxi sjani jngu chan xi tse. ¹¹'Ba 'batsa'en s'enu ngayéje kuya kjuanyina, 'ba ko ngayéje inimanu kuan kua'entsjo xi machjenre xuta xi yak'a. 'Ba ngat'are xi jun sikasenkonii, kui xi sa'en nga nts'ia sjare kjuanda Na'enchana.

¹²Ngat'a nga temiseko nts'ia, bi tu teba'e_ru xi machjenre xuta xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna, tusa 'batsa'en ngisa nkjin ngisa xi inyatsjare kjuanda Na'enchana ngayeje. ¹³Ngat'a nga bo'o nga miseko xuta, 'batsa'en tebakutsijon jo kuún. 'Ba kui kjua xuta sichjinire Na'enchana, ngat'a tenikixiyo en ndare Cristo 'ba 'ba nde tenik'etjusun ion. 'Ba sichjire Na'enchana ngat'a ngayéje inimanu teba'e_ru xi machjenre xutabiu ko ngatsi'i xuta xi yak'a. ¹⁴'Ba nde kjuako Na'enchana ngat'anu ngat'a tsimejénnu ngat'are kjuanda tse xi je kitsjanu Na'enchana. ¹⁵iXik'uechjire Na'enchana ngat'are kjuanda xi tsjana! iTsajainna en xi kuetsuya jó kji'i tse kjuanda xi kitsjana!

10 ¹Ngat'are Cristo xi inda kjiya inimare 'ba xi tjinre kjuanda an Pablo 'bets'a_nuu, ninga xuta tsuna_ nga nimakjua 'baxjia_ yojona_ nga tejñajin_nuu 'ba nga ne makakuan xian tumeñu nga kjin tejña_nuu.
²'Bets'a_nuu kionga kjuikun_nuu nga bi ño'on xi sa'en nga 'ñu kjuako_nuu. Ngat'a tijngu kakuan nga 'ñu kjuakua yak'a xi 'ba mare nga 'batsa'en tenik'etjusiin mé = xi mejénre yojoni jotsa'en xuta ngasun'ndio.

³Kjuakixi = nga xuta ngasun'nde kuáin, tunga bi 'batsa'en bixkjain jin jotsa'en kjan xuta ngasun'ndio. ⁴Ngat'a xi nichjeen nga mixkjain bi xi tjin ngasun'ndio. Tusa nichjeen kjua'ñure Na'enchana, kjua'ñu xi mare tsikixuya nga'ñure chanayiu. 'Ba 'batsa'en misennee en xi nchja xuta xi nchjasti ngat'ani. ⁵'Ba ña'an_ri ngayéje kjuank'a kakun xi 'bechja'ndere xuta nga skue Na'enchana, 'ba 'be'ñii ngayéje kjuafa'etsjenre xuta xi tjin ngasun'ndio tuxi sik'etjusunni enre Cristo. ⁶'Ba nga je xiare nga jun nda 'betjusunnu, kuetsubanda = nii_ nga kua'e_ri_ kjuana'en xuta xi bi 'betjusunre tume kjuañu.

⁷Chutsejen'o xi tjin ngixkún. Tsa tjin xi bere kakun nga tse'e Cristo kuán, 'ba nde ngatatsikja'etsjen nga 'ba nde tse'e Cristo kuáin joni kui. ⁸Ngu bi masubana ninga tsa 'batsa'en matsejen nga nk'a 'baxjia_ yojona_ ngat'are

kjua'ñu xi kitsjani Na'enna Jesús. Tjinni kjua'ñuni tuxi si'annii nga kuankjin ngisanu xi tse'e Na'enchana, 'ba bi tuxi xajañu.

⁹Bi mejénnä nga 'batsa'en sikja'etsjion nga an mejénnä minyakun_nuu nga tsikasen_nuu xujun. ¹⁰Ngat'a tjin xi tsu: 'Ñu ts'en 'ba 'ñu nchja xujunre, tunga kionga i tijñajinna bi 'ñu kun kji'i. 'Ba en xi nchja tu jaan mare xuta. ¹¹Tunga xuta xi 'ba tsu, nda ngatatsikja'etsjen jo tsu xujun xi ni'indii jin nga kjin tetsubai. Ngu 'ba = nde kui xi si'een nga kio tetsubajin_ri.

¹²Bi makakuin nga ningusunkuai yojoni ninga bi 'bechubakuë yojoni xuta xi tu kui suba nda tsik'endu yojore. Xuta chikun = xi 'batsa'en suba nda tsik'endu yojore, ngat'a ko yachubare ndekui tsichubani yojore, 'ba ndekui tsichubakoni xinkjin. ¹³Jin, bi sikja'axtiune_ri chubä nga nda sik'endii yojoni. Tu 'ba = kji'i sa jo kji'i chubä xi je 'ejñani Na'enchana ngat'are xa xi mejénre nga si'een. 'Ba 'batsa'en ka'nda jun echukat'ari. ¹⁴Kui kjua bi tebitjaxtiuneni_ri chubä nga'nde xi jin 'bakoni joni si'een tsakaiñu tsa bira echuchunri. Ngat'a jin = xi tjun echuchunri 'nda ña tetsubo nga nikja'axtiuyari en ndare Cristo. ¹⁵Bi jin nda tenik'endii yojoni ngat'are xa xi inyatsa'en xuta xi kja'ere, tuxi bi kuitjaxtiuneni_ri chubani. Tusa chuyee nga ngisa nda kuakjain ngisanu, 'ba 'batsa'en kuan si'een ngajinnu jngu xa xi ngisa je ngisa, tunga tu ngaya chubare xani.

¹⁶'Ba 'batsa'en kuan sikja'axtiuyee en ndare Cristo ngajinre xuta xi ngisa kjin tjindu nga ko mare jun, tunga bi kio kuitjes'enjiin nga'nde ña inyatsa'ixa xuta xi kja'ere. Ngat'a bi mejénni nga nda sik'endii yojoni ngat'are xa xi je kitsa'en kja'e xuta. ¹⁷Tsa tjin xi mejénre nda sik'endu yojore, nda ngatatsik'endu yojore tu ngat'are Na'enna Jesús sa. ¹⁸Ngat'a bi kui xi tu kui tajngu nda tsik'ejña yojore xi nda chjubetjo. Tu kui sani xi Na'enna Jesús nda kuinchja ngat'are xi nda chjubetjo.

11 ¹Ti'on kjuanda nga ngatakakonu kjuaskana. Ngatjas'enu kjuatsejnda. ²Ngat'are Na'enchana ndibani nga 'ñu tsikuenda_nuu. Ngat'a jun jo = ni jngu ki'ndi chjun xi an kitsjaä nga kuixanko jngu xuta, xi Cristo. 'Ba mejénnä singantsja_nuu joni jngu ki'ndi chjun xungu. ³Tunga mafo = na tsa 'ba kuato'on jo kuata'en Eva, kionga chanayiu 'ejñure ko kjuamañare, tsa 'batsa'en kjuetsunjin kjuafa'etsjennu nga bi nde ko ngayéje inimanu 'ba ko kjuatsje kuangitjenngiñu Cristo. ⁴Ngat'a chjubetjoñu xuta xi fechukunnu nga sikja'axtiuyanu ngat'are jngu Jesús xi kja'ere, xi bi jin kjinikja'axtiuyee ngajinnu. 'Ba tetsubanda = ñu nga chjubio kja'e isennixtjin nga ko mare xi je kisakunu ngat'are Na'enchana. 'Ba tetsubanda = ñu nga chjubio kja'e en nda ngat'are Cristo nga ko mare xi je kuakjainnu.

⁵Tunga bi ngisa chuba ma_ra yojona ngixkun nchja chinga apóstobiu xi ya'e tsure yojore. ⁶Ninga tsa bi nda manä nukjua ngixkun xuta, tunga

tjin = na kjuankjin kakun. 'Ba kibiu tukjia'añu 'ba ngat'are tumeñu kikakutsejenni^{ij} ngajinnu.

⁷Bi 'bia, ^ča ch'o kitsa'añan nga ngisa ngi'nde kikuä yojona 'ba ngisa nk'a kitsik'ejña_nuuü jun nga nimé kiskjebeschji_nuuü nga yakuyanu en ndare Na'enchana? ⁸Ja'a_ra tonre xuta xi fi kja'e ningu nga kitsja'ndiaä nga kui 'echjinaä, meni 'batsa'en kuán kitsa'exat'ani_nuuü. ⁹'Ba nga tsakatejñajin_nuuü, tu'yájín xi kitsik'ena'añan ngat'are mé = xi kichajanaä. Ngu, kionga tjin xi kuachjenaä, nts'ia xi ja'eni nangi Macedonia kui kitsjanaä. Bi kitsja_nuuü kjuasti nga tsi'a_nuuü xi kuachjenaä, 'ba tojo 'ba = sa'añan jo kitsa'añan. ¹⁰'Be = ña nga kjuakixire Cristo tijñajin inimanaä. Kui kjua ni'yá kuän k'uechjia'ndeninaä jo kji'i nangi Acaya nga nk'a tetsik'ejñaä yojonaä ngat'are mé = xi tetsa'añan. ¹¹¿Ánñu 'batsa'en nchjañaä? ¿A bi = tse tsimején_nuuü? Na'enchana be = nga tsimején_nuuü.

¹²'Ba xi tetsa'añan, tojo 'ba = sa'añan meni bi sja'ndeni_raü xuta xi inyamangisjai ndiya nga kuän nk'a sik'endu yojore ngat'a xare ngusun = ko xi tsajain. ¹³Xutabiu, bi kjuakixi nga apóstoles kuán kui. 'Bonacha = re xuta ngat'are xa xi tsa'en 'ba tsik'antjaiya yojore nga joni apóstole Cristo tsa'en matsejen. ¹⁴'Ba kibiu bi tsajmi xatse, ngat'a ndekuini chanayiu tsik'antjaiya yojore nga joni jngu ankje xi Na'enchana tsikasen tsa'en matsejen. ¹⁵Kui kjua bi makunnina nga xuta xi tsa'exat'are 'ba nde tsik'antjaiya yojore joni xuta xi tsa'en mé = xi nda tsa'en matsejen. Tunga kjua'e = nixtjin nga sakure chjire ngat'are mé = xi inyatsa'en.

¹⁶Ngu xin ngani_nuuü: bi 'batsa'en nikja'etsjion nga xuta ska kuáän. Tunga tsa 'batsa'en nikja'etsjion, ta'e'ndenuü nga kjuako_nuuü joni tsa jngu xuta ska kuáän, tuxi kuän je k'uaxjichiñaä yojonaä ngayeje. ¹⁷Nga 'batsa'en je 'baxjaä yojonaä, bi tenchjaä jotsa'en mejénre Na'enchana, tusa jotsa'en nchja jngu xuta xi skare. ¹⁸Ngu mé nkjin xi je 'baxje yojore ngat'are mé = xi tsa'en nga'e ngasun'ndio, 'ba nde tsa'en jechi 'baxjaä yojonaä ngayeje. ¹⁹Ngat'a xuta nkjin kakun ma_ru yojonu, kui = kjua nda kakonu xuta xi skare. ²⁰Ngu ka'nda kakonu xuta xi tsa'ennu chu'ndare, xi fa'anu tsajmi xi tsojon, xi 'bejñunu, xi 'ñu betonnu, 'ba xi mo'ojin nkjon. ²¹Ngisa indakjua tsiketsubaiä ngajinnu nga ko mare xutabiu. Nisi masubanä nga 'ba xiä.

Tsa tjin xi ma kakun nga je 'baxje yojore, 'ba = nde makakuän nga je 'baxjaä yojonaä ngayeje, ninga tsa tu enska xi tenchjaä. ²²¿A xuta Hebreo kui? 'Ba = nde kui kuáän an. ¿A nchja xi tse'e Israel kui? 'Ba = nde kui kuáän an ngayeje. ¿A ntjere Abraham kui? 'Ba = nde kuiä ngayeje. ²³¿A xuta xi tsa'exat'are Cristo = kuán? An xi ngisa 'ñu tsa'exat'are, ninga 'batsa'en tenchjaä jotsa'en nchja xuta xi skare. Ngisa 'ñu kitsa'exa ngisaaä nga ko mare kui xutabiu, 'ba ngisa nkjin ndiya je kichanis'ennaä nduya nga

ko mare kui, 'ba ngisa = nkjin ndiya kis'ena, 'ba nkjin ndiya mején kjinik'enna.

²⁴Je kua'ón ndiya xuta judío yajana katjio'on ñujun na'ñu nga jngu ndiya. ²⁵'Ba ján ndiya yajana ya, 'ba jngu ndiya ye'ena ndiojo. Ján ndiya tu 'batsa'en tsak'ajmesaan ngasun ndachikun nga kititungijndiukonā barku xi an tejñayaq. Jngu nistjen ko jngu nixtjin kitsjensaan ndachikun. ²⁶Tu tsu'bantsjai = ña nituña nga'ndeñu. Tjekun tsakatejñaa ngat'are ngajin ndaje, tjekun tsakatejñaa ngat'are chacheje, tjekun tsakatejñaa ngat'are xuta xi tu jngu judío kuáin 'ba ngat'are xi bi judío. 'Ba tjekun tsakatejñaa ngat'are ngajin naxinando, nga'nde t'axin, 'ba ngajin ndachikun 'ba ko ngajinre xuta xi tsure yojore nga ngat'are Na'enna tsa'exa. ²⁷'Ba xa xi 'ñu iye je kits'aan 'ba nga 'ñu je jejndana. Nkjin ndiya je bi tsakjajñafia, ja'axtiq kjindia ko xinda, 'ba nkjin ndiya je tsakatejña kjindiq. Je ja'aq kjuanima ngat'are nch'an 'ba ngat'are nga bi kis'ena najnu ngayeje.

²⁸'Ba bi tu kibiu xi temata'aan, tjin = ngisa xi kja'ere xi na'en 'bejñana. Nyujun, nyujun mafona ngat'are xuta xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna xi an tsikuendaq. ²⁹Tsa tjin xi inda s'ere, tsejen manaq kjual'indare ngayeje. Tsa 'yá = xi tsa'en nga skjeje xuta xi kja'ere, masti = na.

³⁰Tsa machjen nga je k'uaxjaq yojona, ngu je k'uaxjaq yojona ngat'are mé = xi baku nga inda tjinna. ³¹Na'enchana, xi Na'enre Na'enna Jesucristo (ngatjanichjintsjaire) be = nga kjuakixi xi texian. ³²Nga tsakatejñaa naxinanda Damasco, xuta xi tijña gobernador xi kitsja xare rey xi Aretas 'mi, 'exa nga kjuinikuenda nga'nde ña bitjas'enjinña naxinando tuxi kjuindubanina. ³³Tunga tjin xi ngaya jngu nisinya ts'ajenyanina ña tixa xjo xi tjindaire naxinando, 'ba 'batsa'en kuán tsangaña ngaya ntsja nchjabiu.

12 ¹Kjuakixi = nga tumé xi jennä nga je k'uaxjaq yojona, tunga tojo machjen = nga kuinchjaq ngat'are xi tsa'bia 'ba xi yakutsejenna Na'enna Jesús. ²Bexkuán jngu xuta xi makjainre ngat'a tse'e Cristo xi je kuateñujun nu tjinre nga kitjunijin ngank'aa xi majánni. Bi 'biaq tsa ko yojore kiji asa tu isennixtjinre; tu Na'enchana sani xi be. ³Tunga 'be = ña ngat'are xutabiu. Tsa kiji ngajin yojore asa tu isennixtjinre, bi 'biaq. Tu Na'enchana sani xi be. ⁴Kiji ngank'aa xi majánni, 'ba kio fa kjint'e en xi bi ma nukjua 'ba xi bi tixa'nde nga kuinchja xuta.

⁵'Ba kuan je k'uaxjaq yojona ngat'are jngu xuta joni kibi. Tunga bi ngat'ana je k'uaxjaq yojona, tu kio sani ngat'are kjua'indana. ⁶Ninga tsa mejénnä je k'uaxjaq yojona, bi skanä nga 'ba sa'aan, ngat'a 'ba = tjin xi kuinchjaq. Tunga bi 'ba tsa'aan, meni xuta bi 'batsa'en sikja'etsjenni nga ngisa je ngisa nga ko mare xi be 'ba nt'e ngat'ana.

⁷Ninga ya'e kun xi je yakuna Na'enna, tuxi bi ts'axtiu nk'a k'uaxjeña yojona, kisatet'aq jngu kjuana'en joni tsa na'ya kixinyajin yojona.

Kjuana'enbiu jo = ni tsa jngu chu'ndare chanayiu xi ch'o kitsikona, tuxi bi ts'axtiu nk'a k'uaxjeñä yojona. ⁸'Ba ján ndiya 'etsa rä Na'enna Jesús nga kjua'axinna kjuana'enbiu. ⁹Tunga kui 'ba kitsunä: "Tu kjuandana sani xi machjenri, ngat'a kjua'ñuna ngisa s'ejñatsejen ngisa ngat'are xi inda."

Kui kjua tsja = maninä nga je k'uaxjaä yojona ngat'are kjua'indana, tuxi kjua'ñure Cristo s'ejñajinnina. ¹⁰Ngat'a tsimejen = ñä Cristo, kui = kjua tsja maninä nga inda ma, 'ba nga ch'o tsuna xuta, nga chajana tsajmi, nga tsjengichana, 'ba nga sakuna kjuanima. Ngat'a nga inda ma, kio = nga s'ena nga'ñu.

¹¹'Ba kitsa'aän joni jngu xuta ska, tunga jun = kik'enenuü nga 'ba kitsa'aän. Ngu jun = xi tjinnere nga nda kjinukjuo ngat'anä, ngat'a bi ngisa ngi'ndia an nga ko mare nchja chinga xi apóstoles ya'e tsure yojore, ninga tsa tumé chji_rä. ¹²Ko kjuatsejnda kitsa'aän ngajinnu xi yakutsejen nga jngu apóstol kjuakixi kuáan. Kitsa'aän kjuakun ko kjua ya'e 'ba ko chuba xi yakutsejen kjua'ñure Na'enchana. ¹³¿Mé = xi tsa'en nga ngisa ngi'nde ma_ru yojonu nga ko mare xuta xi fi kja'e ningu? ¿A kui = kjua nga bi kitsik'ena'en_nuu ngisa tsakatejñajin_nuu? iTije kakun yojonu nga 'ba ch'o kitsiko_nuu!

¹⁴Je tejñandaä nga kjuikun ngani_nuu xi majánni ndiya, 'ba ninga bi sik'ena'en ngani_nuu. Ngat'a bi kui tjenngiä xi tjinnu, tusa jun xi tjenngi_nuu. Ngat'a bi xi ki'ndi ma xi tjinni nga k'uejñatjo ton xi sichjen xichare, tusa xi xicha kuáan xi tjinni nga k'uejñatjo ton xi sichjen ki'ndire. ¹⁵'Ba matsjanä nga sikjeyayejiä xi tjinnä 'ba ka'nda yojona nga tu kjuanda tsojon. Ngu nga ngisa 'ñu simején_nuu, ¿a machjen = nga ngisa chuba kuamijaän?

¹⁶Nda tjin tsu'ba. Nimé kitsik'ena'aän ngat'anu. Tunga tjin xi tsu nga ne maña kuáan, 'ba nga 'ejñu_rä xuta. ¹⁷'Ba xuta xi kitsikasenkun_nuu, ¿a kitsikasen = ñä tuxi kjua'aninu xi tjinnu? ¹⁸'Ets'a_rä Tito nga kuekunnu 'ba nde kitsikasenkuä kja'e nts'ia ngayeje. 'Ba Tito, ¿a ja'anu xi tjinnu? ¿A bi tu ngusun kjuafa'etsjen tjinni an ko Tito? ¿A bi tu jngu ndiya tetsumayee ngayeje?

¹⁹Ngu 'ba kuan tsa 'batsa'en tenikja'etsjion, nga yojoni temiseküe nga 'ba temixiin. Junjun, tusa ngixkun Na'enchana techubai joni xuta xi tu jngu=ma ko Cristo. Nts'ia xi tsimijaän, ngayéje xi teñe'een, 'ba = teñe'een tuxi ngisa kuatseni kjuamakjainnu. ²⁰Ngu mafona tsa kionga kjuechukun_nuu, skuiä nga bi 'ba teño'on jotsa'en mejénnä nga skue_nuu, 'ba tsa bi 'ba tetsa'aän jotsa'en mejénnu nga xianuu ngayeje. Mafona tsa skuiä ngajinnu kjuabixkjan, kjuaxin kakun, kjuasti, kjuank'a kakun, asa en ndesu channine_ru xingiu, asa ch'o tsa'en nukjuo ngat'are xingiu, asa nga tjin xi nk'a kakun 'baxje yojore, asa tjinnu kjuasi nga i nga jan. ²¹'Ba mafona

ngayeje tsa kionga kjuechukun ngani_nuu, Na'enchana sjana kjuasuba ngixkún. 'Ba tsa ski'ndaaq ngat'are nkjin xi tjin ngajinnu xi kitsa'en je 'ba kje ndibajín ngixkun Na'enchana nga tsik'antjaiya kjuafa'etsjenre ngat'are xi kitsa'en, 'ba tojo tsa'en xi jndi ngixkun Na'enchana, ko kjuachajngi, 'ba ko xi 'ñu tsiskako yojore.

13 ¹'Ba ki = bi xi majánni ndiya nga kjuikun_nuu. S'enda = tume kjuau koni nga jó asa jáñ xuta xi sikixiya ngat'are mé xi kuán.
²Nga kikun_nuu ndiya xi majóni, je 'ba kixin_ra xi kitsa'en je, 'ba nganda'e nga bi tejñajin_nuu nde 'ba = xin ngani_ra kui ko xi yak'a: tsa kjuikun ngani_nuu, bi kjua'animañ kui. ³Ngu 'ba = sa'aan, meni xiañu chubá xi teminyisjo nga Cristo tsikinchjana. 'Ba Cristo bi ko kjua'inda tsikonu, tusa ko kjua'ñu tsa'exa ngajinnu. ⁴Ninga Cristo inda ts'axje yojore nga kis'et'a kru, tunga nganda'e kjua'ñure Na'enchana tijñakunni. 'Ba jin 'ba = nde tsa'en tisakut'ani kjua'indare Cristo, tunga kuetsuba = nij ngat'are kjua'ñure Na'enchana nga tu jngu kuain ko Cristo, tuxi 'batsa'en kuaku ndiyaniri jun.

⁵Ndejun chut'añu yojonu, tsa kjuakixi nga kixi tenyo ngat'are xi makjainnu. Chut'ayako yojonu. ¿A bi 'yo nga Cristo tijñajin ngajinnu? Tu kio sani tsa bi tsitjaxtjiu nga kichut'ayakonu. ⁶'Ba 'be = ña nga xio nga tsitjaxtii jin nga kichut'ayakoni. ⁷Techja'a_ri Na'enchana ngat'anu, tuxi tumé xi ch'o si'anñu. Bi 'ba teñe'eñ tsa tuxi 'batsa'en xianire nga tsitjaxtii nga kichut'ayakoni. Tusa mejénni nga nda si'on, ningara 'batsa'en xiare nga bi tsitjaxtii nga kichut'ayakoni. ⁸Ngat'a bi ma mixkjankue xi kjuakixi, tusa teña'axai nga tu kjuanda tse'e xi kjuakixi.

⁹Kui kjua tsja = manini nga indai jin 'ba nga jun tjinnu nga'ñu. 'Ba tojo techja'a_ri Na'enchana, tuxi kuatsjekjinñu. ¹⁰Kui kjua tetsi'indu_nuu xujunbi nga kje kió tejñajin_nuu, tuxi nga kjuechukun_nuu bi tjinnere ngisa 'ñu kjuako_nuu. Ngat'a Na'enna Jesús kitsja xana nga sa'aan nga kuatsjekjiun ngat'are xi makjainna 'ba bi sa'aan nga chojo.

¹¹'Ba xi fet'ani nts'ia, tsja ngatjas'enu. Tinyisjo jótsa'en tsje kuetsubo. Tijio kakun xingiu. Tu jngu kjuafa'etsjen ngatjas'enu. Ngatjas'ekokañanu kjuaxiu xingiu. 'Ba 'batsa'en Na'enchana xi tsjana kjuanimejen ko kjuaxiu k'uejñajinnu. ¹²Nga ko fani inimanu tite'nda_ru xingiu. ¹³Ngatsi'i xi makjainre ngat'a tse'e Na'enna Jesús xi tjindu nga'e tsikasennu kjuate'nda.

¹⁴Ngatjas'e ts'i'inu kjuandare Na'enna Jesucristo ko kjuanimejenre Na'enchana. 'Ba Isennixtjintsjere Na'enchana ngatejñajinnu ngatsi'u. 'Ba ngatjama.